

Izhaja
v torki, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—.

Posemerna številka
1 Din.

Račun poštne-čekovnega
zavoda št. 10.666.

Zgodovinsko društvo

Maribor

Uradništvo
in upravljanje:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
pritliče.

Rokopisi se ne vračajo.

Oglas po tarifu.

Telefon tel. št. 65.

NOVA ECDA

DRAGO ŽABKAR:
Kakofonija.

I. Das Tschechenfest 1898.
(Konec.)

Zelo zanimivo je čitati v teh spisih imena tistih, ki so podpisati proteste na mestni magistrat. Ker pa me ne vodi sovraštvo, kakor si to domisliju dopisnik »Gillierge«, jih ne obelodim. Med temi imeni je precej takih oseb, ki se danes eksponirajo skupno z našimi brati Slovenci. Moj spis ni namenjen toliko tukajnjemu nemškevu življu kakor pa Slovencem. »Gillierge« se je pečala z mojimi izvajanjimi svojih številkah 33, 34 in 37. Ona piše, da sem jaz brskal v arhivih mit Genuss und Freude in spravil na dan stvari, ki so se dogajale pred tridesetimi leti, ki pa so danes že vse pozabljene. Vpraša med drugim tudi, kaj bi storila pred 30 leti slovenska Ljubljana, ako bi prišli tja nemški visokošoleci. Odgovoriti moram, da nisem imel pri svojem »brskanju« prav nobenega užitka in veselja, temveč, da sem z žalostjo moral konstatirati, da so bili časi pred 30 leti za nas Slovence prav hudi. Edino veselje sem imel s tem, da so bili Slovenci tedaj složni v odporu proti nemški nadutosti. Ugotoviti moram, da je Ljubljana bila napram Celju v popolnoma drugem položaju. Ljubljana je bila glavno mesto Slovenije, bila je res popolnoma slovenska v sredini slovenskega ozemlja, dočim je bilo Celje nemškutarski otočič v slovenskem morju. Celjsko nemštvu je bilo umetno zgrajeno, razen par nemških dosenjencev je obstajala velika večina iz »deutschgesinnte« in »deutschfreundliche«, ki so bili z denarjem in raznimi službami pridobljeni. Sovraštvo do avtohtonega nemškega naroda tam preko meje nam pač ne morejo očitati. Saj je vendar znano in zgodovinsko ugotovljeno, da so slovanski narodi in plemena takega sovraštva nezmožni. Pač na se je to sovraštvo gojilo vedno z druge strani in se je govorilo in se še danes goveri o nas Slovencih kot o »minderwertiges Volk«.

Kar se tiče Slovencev z nemškimi imeni, moram povdorjati, da ne gre takoj za pristna imena, temveč za imena, ki so bila umetno in nasilno ustvarjena. Dobro vemo, da so v takratni dobi nemški uradniki, učitelji in duhovniki fabricirali iz slovenskih imen nemška, slično kakor delajo danes Italijani v Julijski Benečiji.

Priznamo Nemcem pravico do prisopodoba s koroškimi Slovenci, njih pravicami in udejstvovanjem v avstrijski republiki in pravicami takozvane nemške manjšine v Sloveniji je kaj klaverna. Koroški Slovenci so avtohtono prebivalstvo, kompaktno naseljeni v celiem ozemljiju. Biši so tam preje kakor dosenjeni Nemci. Naši Nemci prebivajo raztreseni po trgih in mestih. Nihče ne brani pri nas nemškim sodeželanom, da bi se udejstvovali v javnem življenju. Dokaz za to so njih razni nastopi. Ako govorijo Nemci o mandatu v mariborski oblastni skupščini je treba ugotoviti, da so dosegli ta mandat le s pomočjo izdajstva slovenskih kratkovidnežev, ki ne opazijo, kam vodi ta pot. To, kar se dogaja pri nas sedaj, se je godilo svoj čas na Koroškem. Tudi tam je bilo veliko takih ljudi, ki so se iz oportunitetnih in drugih ozirov družili z Nemci in pomagali ustvariti med koroškimi Slovenci ong mlačnost in razpoloženje, ki je omogočilo žalostni plebiscit. Tudi pri nas se to ustvarja in ne smemo mislit, da nimajo Nemci takih načrtov. Pozabiti ne smemo, da živimo v obmejnem pasu, kjer so tako popuščanja v narodnostenem boju naravnost greh. Še večji greh, da celo izdajstvo pa je, ako se vežejo Slovenci z Nemci proti Slovencem.

»Gillierge« me vpraša s kako pravico prišem o teh stvareh. Nikoli nisem obešal nekih vojnih dogodkov na veliki zvon in rečem samo to, da so mi dali ti dogodki popolno pravico, da pišem in govorim v prid narodne države, katero sem po svojih močeh pomagal ustvariti.

Naši rojaki naj se samo spomnijo na dogodke, ki so se vršili o priliku blagoslovljenja Narodnega doma in na dogodke leta 1910, o priliku Sokolskega zleta v Celju. Ti zadnji dogodki še niso stari 30 let. Kaj je moral pretrpeti rajnki opat Ogradi, ker je imel pogum, da je blagoslovil Narodni dom. Razbili so mu šipe in hoteli so udreti v opatijo. Cela drhal se je zbrala pred njegovim stanovanjem in klici »Kommen heraus, du windischer Heiland« še niso in ne morejo biti pozabljeni. O tem naj sodijo tisti, ki so prevzeli po pokojnem opatu dedčino.

Vzlic vsem naporom tujerodnega nemštva stoji danes Narodni dom, stoji pa tudi, in to v naših rokah ona hiša, ki je bila po veliki večini postavljena s slovenskim deparjem, ker je bil ta denar odrt z žulji slovenske raje.

Priznamo Nemcem pravico do

nastopa, ne moremo pa priznati pravice, da bi jih podpirali v tem Slovenci iz kakršnihkoli vzrokov, ker stevilke, katere dosezajo skupno, štejejo v inozemstvu samo v prid nemštvu.

Politika.

p ITALIJANOM NI ZA MIR. Vlada je dobila obvestilo iz Rima, da je »Agenzia Stefani« izdala nov komunikate, ki naše razmerje do Italije še bolj komplikira. Nedavno je kabinet italijanskega ministrskega predsednika objavil komunikate, da se tiranski pakt nikogar ne tiče, razen Italije in Albanije. Kakor znano, je ta komunikate poostrel napetost med našo kraljevino in Italijo. Na intervencijo Anglie in Francije in vsled korektnega postopanja naše vlade se je pričakovalo, da se te dni prično direktna pogajanja med Jugoslavijo in Italijo zaradi ureditve vseh spornih vprašanj, izvirajočih iz albanskega pakta. Sedanji komunikate italijanske vlade pa je odpravil vse nadreza za možnost ustvaritve solidnih odnosa med Italijo. Ta komunikate je bila načas izdan ravno v trenutku, ko je naš zunanjji minister odpotoval v inozemstvo in v trenutku, ko zborujejo države Male antante v Jachimovu. V diplomatičnih krogih presojačo z veliko skepsijo nadaljni razvoj odnosa med Italijo in Jugoslavijo. Današnji komunikate zopet kaže, da italijanski vladi nikakor ni do tega, da pride z našo kraljevino do dobrih odnosa.

p NEMIRI V ALBANIJI. Iz Albanije prihajajo zadnje dni v Beograd zopet begunci, ki poročajo, da je postal položaj v Albaniji nevzdržen in da se vedno znova ponavljajo upori raznih plemen. Boji med vladnimi četami in uporniki so na dnevnom redu. Pritisk Ahmed bega je vedno večji, ker hoče odpraviti v krv zadušiti. Po pripovedovanju beguncov se namerava Ahmed beg izkljuciti za kralja. Italija je baje s tem sporazumna in mu je obljubila svojo zaščito.

p ZDRUŽITEV AVSTRIJE Z NEMČJO. Avstrijsko-nemška ljudska zveza je priredila te dni banket, na katerem je nastopil kot glavni govornik dunajski vseučiliški profesor dr. Bauer. Dejal je, da obstaja Avstrija v socialnem pogledu iz kmetske in delavske množice, nad katero se razprostira plast inteligence. Vsi ti krogi so za združitev Avstrije z Nemčijo. Kmetje, agrarci in krščanski socijalični, so šele zadnje čase jeli kazati stremljenje po

zdržljivti, ravno tako tudi delavci. O intelegraci se to samo po sebi razume. V Avstriji obstaja nekaka zveza politikov, ki informirajo inozemstvo o pričilih v državi. Te informacije pa ne povedo resnice o pravem razpoloženju za združenje z Nemčijo. Zato je naloge Avstrijsko-nemške ljudske zveze, da pove svetu prave razmere v Avstriji in pravo razpoloženje glede pridružitve k Nemčiji. Pariški »Temps« razpravlja o naziranju prijateljev pridružitve, da se to lahko zgodi, ako Društvo narodov v to privoli. Mirovna pogodba izrecno prepoveduje pridružitev, ki bi se mogla kvečjemu izvršiti le s privoljenjem Sveta Društva narodov.

Celjska kronika.

c REDEN SESTANEK ČLANOV KRAJ. ORG. SDS ZA CELJE mesto bo v sredo zvečer v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek porazgovorov točno ob poldevetih. Sestanek je važen!

c SOCIJALISTI NASTOPAJO SAMOSTOJNO. V soboto sta bili končno vloženi dve socijalistični kandidatni listi za volitev v občinski odbor. Prvo je vložila »Jugoslovenska socijalno-demokratska stranka« z nosilec Iv. Lahom, pekom v Celju, drugo pa »Socijalistična stranka Jugoslavije« z nosilec Karlošom Felicijanom, železničarjem v Celju. Vrstni red kandidatnih list je sledeči: 1. Samostojna demokratska stranka, 2. Združene stranke (Nemci, SLS in radikali), 3. Jugoslovenska socijalno-demokratska stranka in 4. Socijalistična stranka Jugoslavije.

c POGREB UČITELJA MAKSA WUDLERJA. Po prevratu v Celju skoro menda ni bilo tolikega pogrebnega sprevoda kakor ga je imel vrlo mož in vzorni vzgojitev Makso Wudler. Pred mestno osnovno šolo se je v soboto popoldne zgrnilo vse polno ljudstva. Vsi ti so hoteli rajnika spremeti na njegovi zadnji poti. Preden so vzdignili krsto v veži, da bi jo spravili na mrtvaški voz, sta zapela mladinski zbor Glasbene matice in Celjsko pevsko društvo gulinjivi žalostinki, šolski upravitelj g. Bizjak pa se je poslovil za šolo in tovariše od rajnika z občutnimi besedami. Nebroj mladine iz vseh osnovnih šol ter meščanske, trgovske in obrtno-nadajevalne šole je korakalo pred krsto. Zastopano pa je bilo tudi dijaštvu z gimnazije. Pogreba so se udeležili zastopniki vseh stanov in uradov ter civilne in vojaške oblasti, zla-

bo obogatel na drug način ko z delom in varčevanjem.

Ko bi videli, kako je na to dragi sorodnik vzrojil! Da sem starokopitnih nazorov, da ne umem moderne dobe, da sem bojavljivec, da nič ne riskiram in ne vem kaj vse mi je še vrgel pod nos, tako da sem spričo takih tehtnih dokazov zlezel v se in previdno močel.

Res, to so dobri ljudje, ti sorodniki in ti prijatelji, in v svojem loteriskem vzhičenju so od sile radodarni. Včasih jih naravnost občudujem in z globokim spoštovanjem jih poslušam in gledam, kako delijo tisočake kar meni nič tebi nič med svoje sorodnike in znance, v svojih duševnih orgijah pribrejajo krasne izlete. Lukulične pojedine, skratka, izkažejo se na mah kot največji dobrotniki človeštva. Kako se mi cede sline po vseh tistih nikoli pojedih piškah, kako se napajam ob misli na potovanje k sinji Adriji in na razne druge sladkosti in dobrote življenja, ki se mi obetajo — če bodo oni zadeli glavni dobitek. Že danes sem jim hvaležen za vse užitke, ki jih bom deležen jaz, ubogi neloterist! Bog jim vse stotero povrn!

Zahvaliti sem se mu hotel, toda ker sem nekoliko skepsično navdahnjen, sem mimogrede omenil, da je baje neki Benjamin Franklin nekoč dejal, da je vsak glup, kdor misli, da

... Na cesti jih srečavam, ko čitajo »Novosti«. Aha, rajnovec! Iz oči jim sije čuden ogenj liki iskalcem zlata v skafoviti Kaliforniji in vsak posameznik je akter v Chaplinovem filmu »Beg za zlatom«. Tedaj se njih dobrodelnosti kar ubraniti ne moreš. Če kaj ugoverjaš, ti zamašijo usta s pristnimi tisočinarskimi bankovci, pitajo te s stvarmi, ki si jih zamore izmisliš samo najrafiniranejši okus — vse zastonj, samo vzeti je treba. Pri sv. Jožefu bodo vile kar tako iz tal rasteck kakor gobe po dežju, vse seveda elegantno urejeno — po najnovejši modi. Treba samo počakati še par dni, potem je te enoličnosti konec in začne se novo življenje ...

Jaz pa med tem mirno čakam dneva, ki naj prinese mojim znancem in prijateljem zaželjene tisočake. Morda sem jim nevoščljiv, morda jih zavidam za srečo, ko jim bo Fortuna vsula v narode tolike blagodati pozemskega življenja? Tedaj mi bodo rekli: Prav ti je, bedak! Ali ne veš, da je vsak sam svoje sreče kovač? Mi smo si jo skovali, ti pa garaj naprej in se ubijaj, ko odbijaš srečo od sebe!

Morda me tedaj v tisti veliki svoji sreči povabijo vseeno na četrtniko vin...

sti mnogo pa je bilo rajnikovih stanovalskih tovarišev iz raznih krajev. Objemu je pevsko društvo zapeljalo še eno žalostnico, od rajnika pa se je poslovil učenec Krivec za solsko mladino. Bivši sreski šolski nadzornik g. Černar je pokazal rajnika kot idealnega vzgojitelja, šolski upravitelj g. Hren se je poslovil od njega v imenu UŠU, a bivši mestni župan g. dr. Hrašovec je poudaril rajnikov plemenit značaj in njegovo javno delo. Tako smo se razstali z prijubljenega pokojnika, ki ga vsakdo ohrani v najboljšem spominu.

c ZAHVALA. Drž. dvorazredna trgovska šola in trgovska nadaljevalna šola, dekliška meščanska šola, okoliška osnovna šola ter mestna dekliška osnovna šola v Celju so se polnoštevno udeležile pogreba pokojnega učitelja g. Maksa Wudlerja, za katero so čuvstvovanje in za darovane krasne vence se učiteljski zbor mestne deške osnovne šole najprisrečnejše zahvaljuje. Najlepša zahvala se izreka tudi Celjskemu pevskemu društvu in mladinskemu zboru Glasbene Matice celjske za pretresljive nagrobnice kakor tudi slavnemu oficirskemu zboru celjske garnizije za častno udeležbo pri pogrebu. Iskrena zahvala tudi vsem drugim, ki so s svojo navzočnostjo pri mrtvačkem sprevodu blagovoliti počastiti spomin dragega pokojnika.

c POZOR PRED TUJIMI AGENCIAMI! Dodatno k svarilu pred tujimi agenti opozarjamamo na naredbo ministra trgovine in industrije z dne 2. aprila 1927, ki določa: Inozemski potniki vobče ne smejo obiskovati zasebnikov, da bi nabirali naročila, in to ne glede na to, da-lj je njihova država sklenila z našo trgovinskim ugovorom ali ne. Po tem morejo inozemski potniki z uzorci nabirati naročila samo pri trgovcih, ki tržijo z njihovimi predmeti, oziroma pri industrialeh in obrtnikih, ki potrebujejo njihovo robo v svojih podjetjih. Domači potniki pa smejo obiskovati tudi zasebnike, ali samo če prodavajo knjige, muzikalije, umetnine, gospodarske stroje, šivalne stroje, instrumente in znanstvena sredstva.

c NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO opravlja ta teden lekarna »Pri Orlu« na Glavnem trgu.

c OBČNI ZBOR SAVINJSKE PODRUŽNICE SPD V CELJU. V četrtek se je vršil ob lepi udeležbi v prostorih Celjskega doma izredni člani zbor Savinjske podružnice SPD, na katerem so bila sprejeta soglasno nova pravila; izvršile so se tudi na podlagi izpremenjenih pravil tudi dopolnilne volitve v načelstvo podružnice. Ker se je podružnični delokrog po vojni zelo razširil in ker prebiva pretežna večina podružničnih odbornikov v Celju so se morala na podlagi podanih novih razmer izpremeniti pravila zlasti v tem pogledu, da se prenesel sedež podružnice iz Gornjega grada v Celje, tako, da se imenuje društvo odslej »Savinjska podružnica SPD s sedežem v Celju«. Ker morajo biti vsaj glavni funkcionarji podružnice na njenem sedežu, je sedanji predsednik g. Franc Kocbek, upokojeni nadučitelj v Gornjem gradu, odstopil od svojega načelniškega mesta ter je izročil vodstvo podružnice, ki jo je bil ustanoval in vodil z najlepšimi uspehi preko 30 let. novi centrali v Celju. Pri tej priliki se je spomnil podružnični podpredsednik g. dr. Kalan v lepih in prav umestnih besedah dolgoletnega idealnega in požrtvovalnega delovanja g. Kocbeka, ki odstopa zaradi izpremenjenih razmer od svojega časnega mesta v zavesti, da je posvetil slovenskemu planinstvu vse svoje življenje in najboljše moči. Pri dopolnilnih volitvah je bil izvoljen za načelnika Savinjske podružnice dosedanjí I. podpredsednik g. sodni svetnik Franc Tillier, v načelstvo pa za vakančno mesto g. dr. Milko Hrašovec.

c VODNIKOVA DRUŽBA. Celjsko poverjeništvo Vodnikove družbe je svoje glavno delo že zaključilo in postalo članarino na centralno vodstvo v Ljubljano. Ako pa bi hotel še kdo iz Celja ali okolice pristopiti se še lahko prijaviti do 25. maja. Celjsko poverjeništvo je sedaj doseglo častno število 600 napram 469 lanskega leta.

c SOLA GLASBENE MATICE bo kakor doslej vsako leto tudi letos položila javen račun svojega smotrenega delovanja na polju muzikalne vzgoje naše javnosti. Cilj, ki ga zasleduje uprava šole, je smotreno in solidno muzikalno vzbujanje k pravilnemu

pojmovanju glasbene umetnosti, tako instrumentalne kakor tudi vokalne. Zato si je, zavod zasigural prvovrstne in izkušene učne moči, katerih dobra imena in sloves dajejo popolno jemanje za uspeh. Ko si bo zavod nekaj finančno opomogel iz dosedanjih dogovorov, bo razširil svoj delokrog tudi s tem, da bo sistematično prirejal s pomočjo svetovnih prvakov umetnikov redne javne koncerte. Ker pa je za to akcijo potreben znaten rezervni fond, se je zavod doslej mogel omejiti le na prireditve brez odgovornosti rizika, kar seveda znatno otežuje koncertno posredovalnico pri vsem najboljšem stremljenju. Gojencem je treba, da slišijo čimveč dobre glasbe, ali za to treba sredstev, ker so koncerti z velikimi umetniki in boljšimi udruženji v zvezi z velikimi režijskimi stroški, ki so pa pri nas le redko kriti. O tem bomo poročali o drugi priliki na svojem mestu in naj ugotovimo razveseljivo dejstvo, da se je zavod v teh štirih kratkih šolskih letih v artističnem oziru prese netljivo dvignil; to bosta pokazali obe šoli, tako klavirska, kakor tudi vijolinska pri letošnjih štirih produkcijah, ki se bodo vrstile v celjskem mestnem gledališču dne 26., 27. in 31. t. m. ter 1. junija t. l. — IV.. to je zadnja produkcija se bo vršila pod imenom »klavirski večer«, kjer bodo nastopili gojenci višje klavirske stopnje z izbranim polnovrednim sporedom. — Mladinski zbor bo nastopil pri II. javni produkciji pod vodstvom g. učitelja Cirila Pregla. Spored produkcij objavimo pravočasno.

c SEJMARIJI. POZOR! Županstvo občine Petrovče prepoveduje sejmarem prodajo blaga v Petrovčah na dan odkritja spominske plošče dne 26. t. m. ali za slučaj slabega vremena dne 29. t. m.

c GRADNJA HIŠ NA HRIBU SV. JOŽEFA se přidno nadaljuje. Na parcelah Splošne gradbene zadruge so desedaj pozidane tri čedne enostanovanske višje, četrta se prične graditi. Grade pa se tudi hiše na hribu pod temi parcelami. To pa niso hiše, temveč kolibam podobne zgradbe, ki bodo prijetno sliko tega griča popolnoma pokvarile. Svoj čas je bil storjen sklep v občinskem svetu, da mora mestna občina odobriti vsak načrt za zgradbe na tem hribu. To bi bilo strogo izvajati. Nevarnost je, da bo nastal na spodnji strani ceste konglomerat poslopij, ki bo celo lepo sliko uničil, kakor se je to zgodilo že v dolini nasproti Skalni kletti. Mestna občina naj vsak načrt novih stavb na hribu temeljito preštudira.

c KURATORIJ USTANOVE ANTONA KOLENCA je imel v torek sejo, v kateri je razdelil polletne obresti od ustanove rajnega velikega dobrotnika slovenske mladine. V tej seji so se resile prošnje visokošolcev. V celoti se je razdelilo nekaj nad 24.000 Din med 70 prošnjikov, ki študirajo na raznih fakultetah naše kraljevine in v inozemstvu. Prihodnje dni bo reševal kuratorij še prošnje srednješolcev.

c PRAVICA UPORABE GROBOV na mestnem pokopališču, ki je bila pridobljena pred dvajset leti, je glasom pokopališkega reda mestne občine celjske ugasnila. Stranke, ki imajo na imenovanem pokopališču grobove in želijo iste še v naprej obdržati, morajo plačati tozadevne pristojbine pri mestni blagajni. Rok poteče dne 31. majnega t. l. Po poteku tega roka bo mestna občina prosto razpolagala z grobovi in na njih stojecimi nagrobnimi kamni, ograjami itd. Pristojbina obnovitve grobov za nadaljnih 20 let znaša: Za rodbinski prostor (3 grobovi) 375 Din. za rodbinski prostor (2 groba) 250 dinarjev, za grobove odraslih 75 Din. za grobove otrok 40 Din. — Mestni magistrat celjski.

c DRŽ. KRAJ. ZAŠČITI DECE IN MLADINE v Celju je naklonila Celjska posojilnica 500 Din. Bodisi ji za to izrečena preisprerna zahvala.

c RIBARSKO DRUŠTVO V CELJU sklicuje za 27. maja 1927 ob osmih zvečer v gostilniške prostore hotela Balkan svoj redni letni občni zbor. Na dnevнем redu je poročilo odborov in slučajnosti. — Odbor.

c DARILA. Dijaški kuhinji v Celju je daroval učiteljski zbor dekliške meščanske šole v Celju 100 Din mestu vencu na krsto pokojnega gospoda Maksa Wudlerja.

c ODDAJA KOŠNJE. Mestna občina celjska odda dražbenim potom

košnjo za leto 1927, in to: dne 23. maja na Sp. Lanovžu, ob 9. uri dopoldne; dne 24. maja na mest. pokopališču in hribu Sv. Jožefa, ob 9. uri, odaj. pol 10. uri dopoldne; dne 25. maja pri Sejdovem Studencu, ob 9. uri dopoldne. Interesenti se vabijo, da se ob navedenih dneh udeleže predmetnih javnih dražb. Izdražbano košnjo je takoj na kraju dražbe plačati.

c VELIKO SLAVNOST V PETROVČAH PRI CELJU priredi Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne na praznik dne 26. maja. Ta dan bo v Petrovčah proslava odkritja spominske plošče vsem padlim vojakom iz lavantske škofije. Spored proslave je zelo lepo izbran in je precej obširen. Med drugim se bo predstavljala točno ob pol treh na prostem velika bojna igra iz vojnih let »Kalvarija« v 5. dejanjih, katera nam bodo predstavljala slike iz mobilizacije, iz fronte v Galiciji in na Doberdobu ter v fašistskem robstu. Za domačine se bo ta igra predvajala že dne 25. maja ob osmih zvečer. Ker so Petrovče v neposredni bližini Celja in ob železnici, bodo imeli Celjani in okoličani lepo priliko za prijeten izlet.

c ŽELEZNIŠKA ZVEZA MED CELJEM IN LAŠKIM bo od 15. t. m. ugodnejša vsled upeljave novega vlaka, ki bo odhajal zjutraj iz Celja ob 5.13 in novega vlaka, ki bo prihajal iz Ljubljane v Celje popoldne ob polu petih. Celjski obiskovalci toplice na Laškem se zamorejo posluževati jutranje vlaka ob 5.13 in se vrniti ob 7.45 ali 9.40, ali pa vlakov, ki odhajajo iz Celja ob 11.34 ali šolarskega vlaka, ki odhaja iz Celja ob 13.14. ter se vrniti v Celje ob 14.34 ali z novim vlakom ob 16.30. Na to veliko ugodnost opozarjam posebno radi tega, ker Celje nima primerrega kopališča in ker morajo Celjani ob majhni izgubi časa uživati prijetno in zdravilno kopelj v radijotermalni vodi. Skoro nobeno mesto nima tako ugodne prilike za kopanje v taki zdravilni vodi kakor Celje. Zato bi bilo dobro proučevati vprašanje, bi-li ne bilo mogoče doseči za Celjane popust vozne za ta namen, kakor je to v nekaterih krajih v Avstriji in pri upravi kopališča popust za obiskovalce iz Celja.

c V RADIJOTERMALNEM KOPALIŠČU LAŠKO, bo vsako nedeljo in praznik do pričetka glavne sezone koncertiral orkester »Struna« pod vodstvom mladega domačega uruetnika g. Kuntare. Koncerti se bodo vršili po poldne po prihodu vlaka iz Celja do večera.

Kino.

MESTNI KINO. Pondeljek 16. maja ob 7. in pol 9. uri zvečer: *Velik sportno-propagandni film*. Svetovni tekači Peltzer, Wide in Nurmi v filmu. Torek 17. in sreda 18. maja: »*Svet brez moških*«. Sijajna komedija s tisočem lepih žensk. Predigra in 6 dejanj. V glavnih vlogah *Earle Foote in Grace Cunard*. Ljubezen, moda, politika in vlažna leta 1950.

KINO GABERJE. Pondeljek 16. in torek 17. maja: »*Roman hiše Wallendorf*«. Velika drama v 8 dejanjih. V glavnih vlogah *Harry Liedtke, Malý Delschaft in Herman Picha*.

Širok domovine.

Š HRANILNE VLOGE PRI POŠTNI HRANILNICI. Z dovoljenjem ministrskega sveta je minister za pošto in telegraf 6. t. m. zvišal najvišjo vložno vsoto za poštné hranilne knjižice od 25.000 na 50.000 dinarjev.

Š VOZNE OLAJŠAVE ZA LJUBLJANSKI VELESEJEM OD 2.-11. JULIJA 1927. Posetniki pa je dovoljen 50% popust na vse železnice po Jugoslaviji, Č. S. R. in Madžarski, 30% v Italiji, 25% v Avstriji in Nemčiji. Skoro gotovo pa bo tudi Romunija dovolila 50% popust. Za prevoz razstavnega blaga je dovoljen v Italij 30% popust, povsod drugod pa 50% popust od normalnih tarif. Voznih olajšav se zamorejo poslužiti posetniki na podlagi sejmske legitimacije, ki se bo prodajala po vseh večjih denarnih zavodih, trgovska in tujsko-prometnih ustanovah v državi po 30 Din.

Š POLOVIČNA VOŽNJA ZA PEVSKA DRUŠTVA. Prometno ministrstvo je izdalо vsem železniškim direktorijim navodila, da lahko dovoljujejo

pevskim društvom polovično čas, kadar potujejo korporativno na koncerte ali slične društvene prireditve.

IZENAČENJE ZAKONA O MESTNIH HRANILNICAH.

V ministrstvu trgovine in industrije se pripravlja osnutek zakona, s katerim

bo raztegnil zakon o Mestnih hrani-

nicih, ki je veljaven v pokrajini biva-

še Avstro-Ogrske, na vso državo.

Š OBNOVITEV ŽELEZNIŠKIH POSTAJ.

Prometno ministrstvo je na-

katerim direktorijam državnih želez-

nicnih postaj.

Š LETOS PRIDE VEČ TISOČ AMERIČANOV.

Kakor javljajo iz Newyorka je ameriško ministrstvo za zunanje stvari prejelo veliko število prošenj za potne liste v Južno Evropo.

Računa se, da poleti več tisoč Američanov poseti naše Primorje.

Š ZA POVZDIGO TUJSKEGA PROMETA.

V nedeljo 22. t. m. se bo vršila v Crikvenici seja Zveze za pošpeševanje turizma na Gornjem Jadranu. Razpravljalci bodo o letošnji sezoni, o maksimiranju cen in o novem železniškem in parobrodnom voznem redu.

Š VOZNE OLAJŠAVE NA ŽELEZNICAH.

Ministrski svet je odobril predlog prometnega ministra, da se pododeljevanje brezplačnih voznih kart in olajšav na državnih železnicah, ki je doslej spadalo v kompetenco predsednika vlade, prenese na ekonomsko-financijski komite ministrov.

Š IZPREMEMBA POŠTNIH IMEN.

Po ministrski odredbi se izpre-

mene uradni nazivi naslednjih po-

Črna pri Prevaljah v Černo pri Pre-

valjah; Dobrovnik v Dobrovnik v Pre-

murju, Draga pri Rakeku v Draga pri

Loškem potoku; Dvor v Dvor pri Žu-

žemberku; Gradac pri Črnomlju v Gra-

dac v Beli Krajini; Javornik v Javor-

nik na Gorenjskem; Jesenice ob Sav

v Jesenice na Dolenjskem; Koprivnica

pri Brežicah v Koprivnico pri Rajhen-

burgu (Rajhenburg sam pa imenuje — Savski Brestovec!); Kostanjevica

pri Krškem v Kostanjevico na Krki;

Ksaverij v Savinjski dolini v Rad-

mirje; Rečica na Paki v Šmartno ob

Paki; Sava v Sava pri Litiji; Stari iz

Zvezna tiskarna v Celju

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela solidno, okusno in najhitreje

Cenē zmerne!

Prepričajte se sami!

Najmoderneje urejena knjigoveznica

DRZNO POČETJE UBEGLEGA KAZNJENCA. Po novomeški okolici se klati v družbi ciganov ubegli kaznjenc iz stare Gradiške Matija Žnidarsič doma iz Kompolj. Na vesti ima že precej drznih vломov in tativ. Prebilavstvo okoliških vasi živi v velikem strahu pred njim. Orožništvo mu je pridno na sledu, a dozdaj se jim je prefiganeče še vedno izmuzplil.

V SODNIH ZAPORIH SE JE OBESIL. Te dni se je obesil v sodnih zaporih v Cerknici na Notranjskem Alojz Brezec, posestnik iz Begunj. Brezec je bil v preiskavi radi sumna zločina po paragrapfu 125 kaz. zakona. — Strah pred kaznijo ga je očividno pogнал v obup. Zapustil je ženo in tri male otroke.

KMETIŠKA TRAGEDIJA. O veliki noči je pogorela vsa vas Roviše pri Litiji, ki leži pod prijazno Sv. Goro. Posestnik Vozelj, 60-letni starček, ki je postal čez noč popočn berač, ni mogel preboleti težkega udarca. Silna nesreča ga je tako potrla, da je taval ves zmeden naokrog in so ga že nekaj dni pogrešali. V torem pa so našli sironaka mrtvega. V obupu se je obesil. Radi silne žalosti se mu je omračil um.

OSTRA KAZEN ZA PONEVERBO V SLUŽBI. Prvostopno sodišče v Beogradu je obsodilo bivšega tajnika našega poslaništva v Rimu Vujića, ki je bil v uradu poneveril 36.000 fl. na 15 let ječe.

Ljudska prosjeta.

REVIIA ZA FILOZOFLJO IN PSIHOLOGIJO je začela izhajati v Zagrebu. Izdaja jo krožek filozofov in psihologov, v katerem se zbira dr. Bazala, dr. Bujas, dr. Elza Kučera in dr. Zdenko Vernić. Revija izhaja od časa do časa. Prva in druga številka staneta skupno 60 Din.

DANILO GORINŠEK: MAJ. Izšla je zbirk pesmi za deco: Danilo Gorinšek. Maj. Zbirka je lično opremljena in se priporoka posebno šolam in staršem za deco. Obsega dve poli; tiskana je na finem papirju; cena zbirki 10 Din. Naroča se pri avtorju, Celje, Kersnikova ulica 5.

Razgled po svetu.

O FRANCOSKIH LETALCIH NI SLEDU. Raziskovanja glede usode francoskih letalcev Nungessera in Cojlija, ki sta se na poletu v Ameriko neke izgubila, se mrzljivo nadaljujejo, vendar pa dosedaj brez rezultata. Zrakoplov »Los Angelos« se je vrnil v svoje pristanišče. Njegovo iskanje, ki je trajalo 14 ur, je ostalo brezuspešno. Nemško brodovje, ki je na vajah v Severnem Atlantskem oceanu, je brezčisto dobilo povelje, naj pomaga pri iskanju pogresanih francoskih letalcev.

USTANOVITEV STRANKE SLOVANSKIH NARODNIH SOCIJALISTOV. V Pragi se je vršil kongres narodno-socijalistične opozicije, ki jo vodita poslanca Stříbrny in Trnobrański. Kongresa se je udeležilo 705 delegatov iz vse Češkoslovaške. Predlog za ustavovitev nove stranke z imenom Stranka slovanskih narodnih socialistov je bil soglasno sprejet. Končno je bilo sprejetih mnogo resolucij ter dva manifesta češkoslovaškim območjem prebivalcem in armadi.

OPIČNIK. Poljedelec Ivan Acsay iz sela Abony, ne dalec od Budimpešte je privedel v Pešto k zdravniškemu pregledu svojega 24-letnega sina, neavadjen stvor, ki je bolj podoben opici nego človeku. Velik je 144 cm, po vsem telesu gosto obraščen, celo izred-

no nizko, okončine dolge ter se lahko samo po vseh štirih giblje. Oče je čudovitega sina doslej prikrival svetu. Zdravniki pa so ga poslali na kirurško kliniko v natančen združniški pregled. — RADI KLOFUTE SMRTNA OBSODBA. V Harbinu v Mandžuriji se je neki Rus sprl s sinom generala Čangsolina. Med prepirom je Rus prisolil mladeniča zaušnico. Bil je takoj prijet in obsojen na smrt. Justifikacija je bila izvršena že eno uro po usodnem prepiru. Rusa so ustreli.

Gospodarstvo.

S SVETOVNE GOSPODARSKE KONFERENCE. Definitivni sestav naše delegacije na svetovni gospodarski konferenci je v primeru s prejšnjim izpremenjen in je sledeč: delegati: dr. Slavko Šećerov, Vlada Ilić (Beograd), dr. Oton Frangeš (Zagreb), Ivan Avsenek (Ljubljana) in Konstantin Gutje, vladni deželat pri Društvu narodov. Razen gg. Avseneka in Frangeša so delegati čisto drugi kakor prej. Eksperti pa so ostali isti kakor dosedaj. — Splošna debata na konferenci je zaključena in 9. t. m. se je začelo podrobno delo v komisijah in podkomisijah. Izvoljeni so predsedniki kmetijske, industrijske in trgovinske komisije. Za predsednika agrarne komisije je bil izvoljen dr. Oton Frangeš, profesor iz Zagreba.

NAJVEČJA HIDROCENTRALA EVROPE. Dne 15. marca t. l. so začeli graditi ob Dnjepru največjo hidrocentralo Evrope »Dneprovstroj«. Zajezili bodo brzice Dnjepru med Ješenikom in Aleksandrovskom na višini Kičkaza in zgradili postopoma centralo z delamožnostjo 150.000 ozir. 350.000 in najvišje 650.000 k. s. Sredstva za te gradbe so zaenkrat dovoljena v znesku 148 milijonov rubljev. Letos se bo porabilo (večinoma za predpripriprave) 17 milijonov rubljev. Centrala bo dovršena popolnoma spomladi l. 1932., torej pet let po začetku dela. V prvi vrsti bo služila centrala za oddajo toka, potem pa za nove železniške proge med centrom železne industrije Krivoj Rog in železogradniki ob Donu. Že se grade poslopja za 2500 delavcev in uradnikov. V zvezi s to gradbo je tudi načrt velikopoteznega namakanja ob spodnjem toku Dnjepru ležečih step na prostoru 300.000 ha. Najprvo so hoteli dati izvedbo gradbe centrale v roke inozemcev. Ponudbe sta dali nemški Siemens-Bauunion in ameriški tvrdka Cooper. Toda sovjeti so dali izvedbo svojim ruskim inženjerjem, katerim pa stoje ob strani kot pomočniki in tehnični svetovalci za stopniki obenem omenjenih tvrdk.

NOVA TOVARNA SUPERFOS FATA V SLOVENIJI. Kakor je znano izdeluje med drugimi tvornicami v naši državi superfosfat tudi tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d. d., ki spada v Westenov koncern. Kapaciteta tovarne, ki se je leta 1920. zelo izpopolnila, znaša ca. 1000 vagonov letno. Dosedaj je to zadostovalo, toda v zadnjih dveh letih se opaža stalno naravšanje potrošnje superfosfata. Zato je upravljač sklenil zgraditi še drugo napravo za obrat superfosfata. Ker v Hrastniku samem ni prostora za povečanje, se gradi nova tovarna v Celju v obliki filialne tovarne. Ta nova tovarna bo imela kapaciteto 2000 vagonov letno in jo bo lahko mogoče še povečati. Tovarna je opremljena z najmodernejšimi stroji za producijo prvovrstnega blaga. Fabrikacija je zamisljena tako, da bi se v Hrastniku proizvajali samo visokoštotni mineralni in kostni superfosfati z 18–20

odstotkov v vodi topljive fosforjeve kislino, v Celju pa bi se za enkrat proizvajal mineralni superfosfat s 16 odstotkov v vodi topljive fosforjeve kislino, pozneje pa se mešano gnojilo, ki vsebuje razen fosforjeve kislino tudi še dušik in kalij. Ker so stavbe nove tovarne v Celju že skoro dozidane in se bo strojna naprava montirala še v juliju, bo produkcija nove tovarne prišla že za jesensko sezono na trg. Kapaciteta obenih naprav presega daleč točasno potrošnjo umetnih gnojil v Sloveniji in bo izvoz tega produkta povečan.

dočim je država San Paolo v Braziliji plačala potne stroške za 2645 naših izseljencev. Vsekakor je onih 12.703 izseljencev, ki so sami plačali stroške svoje izselitve, izdal najmanj 127 milijonov dinarjev, izmed katerih sta dve tretjini gotovo šli izključno v blagajne inozemskih parobrodnih družb, a ena tretjina več ali manj v domače agentiske roke za intervencije. Kajti samo 578 izseljencev je odpotovalo iz našega pristanišča iz Splita.

Tekom lanskega leta se je v domovino vrnilo samo 4833 izseljencev.

Iz statistike ni razvidno, koliko prihrankov so naši izseljeni poslali v domovino. Edino iz poročila Poštne hranilnice se da ugotoviti, da je preko ne prišlo v našo državo: iz Zedinjenih držav 583.701,01 dolar, ali po naše 32.032.637 Din, a iz Kanade 44.451,47 dolarjev ali 2.512.487 Din. Treba bi bilo zbrati točne podatke tudi o vseh izseljeniških rimesah, da se bo lahko razbral, kakšen je vsaj prihrankbeni efekt naše emigracije, aka že naša država vsak otelo izgublja toliko zdravih moči. Vsekakor bi bilo treba zastaviti vse sile, da se izseljevanje naših ljudi kolikor mogoče omeji. To bi se nedvomno lahko doseglo potom sistematične in racionalno organizirane socijalne in agrarne politike. A o tem že od ujedinjenja dalje mnogo govorimo, razpravljamo in študiramo, med tem pa se naši ljudje dalje selijo v tujino.

LISTNICA UPRAVE.

ŠANČ JAKOB, SR. DUH NA OSTREM VRHU: Gledate posestva se obrnite na naslov: Jakob Stumpf, Konjice, Nova vas št. 20.

Dol

obvezno in spre-gledajte vendar enkrat, da imate Viveliki dobiček, ako kupite za letošnjo pomlad in poletjesukno, ševjet ali kam-

garn za moške obleke, razno volneno blago za damske obleke, platno, cefir, kambrik, tiskanino in vse drugo manufakturno blago edino v veletrgovini

R. STERNECKI, CELJE

kjer je velikanska nova zaloga in čudovito nizke cene. Primereno letnemu nakupu se da nagrada.

Veliki bogato ilustrirani

RADIO-CENIK

je izšel.

Zahtevajte ga še danes!

Največja izbera — Najniže cene!

Oddelek za radio-telefonijo

Kastner i Oehler, Zagreb, Ilica 4.

Ugoden nakup!

Avtomobil, amerikanska pisalna miza, blagajna Wertheim, šest biljardn h miz, omara za knjige, preproge, panino dva lovska voza, vse v dobrem stanju, en konj, nadalje novi otroški vozički, jedilno orodje, zimsko moško in žensko perilo, razni usnijati in drugi kovčegi, gramofoni, 100 parov galos in drugo ceneno blago na prodaj. Vprašanja so staviti na pisarno odvetnika dr. Frid. Zanger-ja, Celje, Aleksandrova 1.

Celjska posojilnica d. d.

v Celju

Stanje hraničnih vlog nad
Din 65,000.000.—.

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 4,000.000.—.

Sprejema hranične vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Iščem stanovanje

v mestu ali v bližini mesta s štirimi sobami (tudi tri sobe in kabinet) s pripadajočimi prostori. Popravišča plačam sam. Cenj. ponudbe je oddati pod "Stanovanje" na upravo lista.

Prostovoljna javna dražba

hiše št. 50 v trgu Vojniku se bo vršila na binkoštni pondeljek 6. junija 1927 ob 9. uri dop. na licu mesta v Vojniku. Cenilna vrednost 150.000 Din. Natančnejše informacije se dobijo pri g. Francu Senica v Vojniku.

18 52

**Švicarske ure,
zlat, srebro, brillante,
optika, očala
Največja delavnica
za vse v to stroko spadajoča dela.
Anton Lečnik
urar, juvelir, optik
CELJE, Glavni trg 4**

Tri zadnje modne novosti!

Žametni klobuk, elegantna ovratna obrobka iz nojevih peres in fina cvetica za natik v poljubni modni barvi od navadne do najfinje izdelave kupite po najbolj ugodni ceni pri

47 Mary Smolniker, modistinja, 44s Celje, palača Prve hrv. štedionice.

Prepričajte se!

Vljudno opozarjam p. n. občinstvo na svojo mesarijo in prodajalno vsakovrstnih mesnih izdelkov po nizkih cenah. Prodajam sveže volosko meso, prekajene šunke in raznovrstne sveže klobase. Oddajam na drobno in na debelo!

Specijaliteta blaga zajamčena! Točim tudi več vrst domačih vin liter po 10 do 12 Din.

Vljudno se priporoča JOSIP GORENJAK, mesar in klobasičar, CELJE, Kralja Petra cesta.

Premog zahodni, trboveljski in vseh drugih rudnikov doberje in dostopljiv na dom v mestu in okolici

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Štefan Strašek,

Celje, Kovačka ulica
čevljarska delavnica, ustanovljena l. 1875, priporoča cenj. občinstvo pravkar rovo došle, vsakovrstne čevlje, posebno damske v vseh barvah, najmodernejše in najfinje vrste, kljub temu po zmernih cenah. Pri vsakem paru jamicam za dober, pristen material. Izdelujem tudi po meri ter prevzemam popravila, ki jih najhitreje izvršujem. Prodajam tudi na obroke, ne da bi cene zvišali. Velika zaloga Tenis-čevljev.

Vdovec

išče v svrhu spoznanja vdovico Slovensko do 50 let brez otrok. Naslov 2 v upravi. 3

Šoferska šola

izobrazuje kandidate praktično in teoretično za samostalne vozače (šofere). Dame in gospodje se vsak dan sprejemajo. Pouk temeljiti, uspeh siguren. Zahtevajte prospekt. Auto-škola, Zagreb, Kaptol 15. Tel. 11-95.

Zahvala.

Gosp. lekarnar Blum, Subotica. Čast mi je Vas obvestiti, da so mi Vaše Larucin kapsule zelo pomagale pri spolni bolezni in da je kapanje docelo prenehalo. S spoštovanjem M. L., Leskovac. — Larucin kapsule se dobivajo po ceni Din 20— v vseh lekarnah. Glavna zaloga: Apoteka Blum, Subotica.

Kupijo se širje dobro ohranjeni sokolski kroji.

Ponudbe na Sokolsko društvo Št. Pavel pri Preboldu.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti,
da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obrestuje hranične vloge po 6 %

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoji hravnosti!

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge nad 2,000.000 Din.

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobri nabiralnik na dom.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Iz malega raste veliko!

Pupilarovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Celjska mestna hraničnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.
Vsi hranični posli se izvršujejo najkulatnejše, hitro in točno. Ugodno obresovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranične vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.